EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 9.8.2022
COM(2022) 391 final

2022/0233 (NLE)

Förslag till

RÅDETS REKOMMENDATION

om de vägledande principerna för kunskapsutnyttjande

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

Kommissionen utfärdade 2008 en rekommendation om förvaltningen av immateriella rättigheter i samband med kunskapsöverföring och en uppförandekod för universitet och andra offentliga forskningsorganisationer (C(2008) 1329). Landskapet för forskning och innovation (FoI) har förändrats avsevärt sedan 2008 när det gäller såväl aktörer och komplexiteten i FoI-ekosystemen som globala utmaningar. Covid-19-pandemin har också visat att det finns ett akut behov av att använda och utnyttja den FoI-kunskap som genereras i Europeiska unionen (EU). Detta kräver att beslutsfattarna sätter upp nya mål och ger uppdaterad vägledning om kunskapsutnyttjande.

De vägledande principerna för kunskapsutnyttjande kommer att ersätta kommissionens rekommendation från 2008 genom att fokusera på att maximera värdet på FoI-investeringarna utöver den traditionella kunskapsöverföringen. Kunskapsutnyttjande bygger på olika kanaler[1] och involverar alla aktörer i FoI-ekosystemet och deras kunskapstillgångar. De vägledande principerna kommer också att bidra till att fylla kunskapsluckorna i medlemsstaterna och säkerställa att medborgarna i alla medlemsstater kan dra bättre nytta av FoI-resultat.

Kommissionens meddelande från 2020 om en ny era för det europeiska forskningsområdet[2] lägger grunden för att senast i slutet av 2022 ta fram och uppdatera vägledande principer för kunskapsutnyttjande och en uppförandekod för smart användning av immateriella rättigheter. I rådets rekommendation av den 26 november 2021 om en pakt för forskning och innovation i Europa[3] fastställs kunskapsutnyttjande som ett av de prioriterade områdena för gemensamma åtgärder till stöd för det europeiska forskningsområdet.

I rådets slutsatser om den framtida styrningen av det europeiska forskningsområdet, som antogs den 26 november 2021[4], godkändes det europeiska forskningsområdets politiska agenda för 2022–2024. Det europeiska forskningsområdets politiska agenda innehåller, som åtgärd 7 för det europeiska forskningsområdet, att ”uppgradera EU:s vägledning för bättre kunskapsutnyttjande”. Det ska först och främst leda till att ”utveckla och godkänna riktlinjer för kunskapsutnyttjande”.

De vägledande principerna för kunskapsutnyttjande kommer att stödjas ytterligare av två uppförandekoder som ger mer detaljerad vägledning om genomförandet av vissa kunskapsområden för aktörer i FoI-ekosystemet. Det europeiska forskningsområdets åtgärd 7 föreskriver en *uppförandekod för smart användning av immateriella rättigheter* och en *uppförandekod för forskare om standardisering*.

De vägledande principerna bygger på det europeiska forskningsforumets undergrupp för kunskapsutnyttjande som inrättats av kommissionens informella expertgrupp för det europeiska forskningsområdets forum för omställning.

---

1 Europeiska kommissionen, generaldirektoratet för forskning och innovation, *Research & innovation valorisation channels and tools: boosting the transformation of knowledge into new sustainable solutions* (inte översatt till svenska), Publikationsbyrån, 2020.

2 COM(2020) 628 final.

3 Rådets rekommendation (EU) 2021/2122 av den 26 november 2021 om en pakt för forskning och innovation i Europa, EUT L 431, 2.12.2021, s. 1.

4 Rådets dokument 14308/21.

Det nuvarande förslaget till rådets rekommendation kommer att göra det möjligt att anta en gemensam linje om politiska principer och åtgärder för att förbättra kunskapsutnyttjandet i EU utan att införa rättsligt bindande bestämmelser.

De vägledande principerna om kunskapsutnyttjande kommer att stödja den uppdaterade industristrategin för Europa[5] och EU:s handlingsplan för immateriella rättigheter[6] genom att öka forskarsamfundets medvetenhet om vikten av förvaltning av immateriella rättigheter, främja effektiv användning och spridning av immateriella rättigheter och säkerställa enklare tillgång till och delning av immateriella rättigheter. De kommer också att stödja initiativen i den europeiska gröna given och stärka kopplingen mellan forskning och standardisering i linje med EU:s standardiseringsstrategi[7]. I linje med kommissionens meddelande om en ny europeisk agenda för innovation[8] kommer de vägledande principerna också att bidra till att utnyttja de olika talangerna, immateriella tillgångarna och industriella kapaciteterna i Europa. De kommer också att bidra till att förbättra kunskapsutnyttjande vid universitet och fokusera på kreativa färdigheter och entreprenörsfärdigheter som stöder den europeiska strategin för universitet[9], det europeiska utbildningsområdet[10] och den europeiska kompetensagendan för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft[11]. Dessutom överensstämmer de vägledande principerna med rådets slutsatser om forskningsbedömning och genomförande av öppen vetenskap som antogs den 10 juni 2022[12] och som tyder på att utvecklingen av forskningsbedömningssystemen i Europa bör ta hänsyn till kunskapsutnyttjande. Slutligen kommer de vägledande principerna att stärka FoI-systemens kapacitet att stödja evidensbaserat beslutsfattande, offentliga förvaltningar[13] och bättre lagstiftning[14].

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

• Rättslig grund

Den rättsliga grunden för denna rekommendation är artiklarna 182.5 och 292 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*). I enlighet med artikel 292 i EUF-fördraget kan rådet anta rekommendationer och ska besluta på förslag av kommissionen i samtliga fall där fördragen föreskriver att rådet ska anta akter på grundval av ett förslag av kommissionen.

Genom artikel 182.5 ges möjlighet att komplettera de i det fleråriga ramprogrammet angivna verksamheterna genom att ge Europaparlamentet och rådet rätt att, i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén, föreskriva de åtgärder som är nödvändiga för att genomföra det europeiska forskningsområdet.

---

5 COM(2020) 102 final och COM(2021) 350 final.
6 COM(2020) 760 final.
7 COM(2022) 31 final.
8 COM(2022) 332 final.
9 COM(2022) 16 final.
10 COM(2020) 625 final.
11 COM(2020) 274 final.
12 Rådets dokument 10126/22.
13 SWD(2021) 101 final.
14 COM(2021) 219 final.

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

I enlighet med artikel 179 i EUF-fördraget ska Europeiska unionen (EU) ha som mål att stärka unionens vetenskapliga och tekniska grund genom att åstadkomma ett europeiskt forskningsområde med fri rörlighet för forskare, vetenskapliga rön och teknik, att främja utvecklingen av unionens konkurrensförmåga, inbegripet inom unionens industri, och att underlätta alla forskningsinsatser som anses nödvändiga. I artikel 180 i EUF-fördraget anges att EU måste genomföra ett antal verksamheter som komplement till de verksamheter som bedrivs i medlemsstaterna. Dessa omfattar främjande av samarbete med och mellan företag, forskningscentrum och universitet samt spridning och optimering av resultaten av verksamhet inom forskning, teknisk utveckling och demonstration inom EU.

I enlighet med artikel 181 i EUF-fördraget måste EU och medlemsstaterna samordna sin verksamhet inom forskning och teknisk utveckling för att säkerställa att medlemsstaternas politik och EU-politiken är förenliga med varandra. I nära samarbete med medlemsstaterna får kommissionen ta alla lämpliga initiativ för att främja denna samordning, särskilt initiativ för att fastställa riktlinjer och indikatorer, organisera utbyte av bästa praxis och utforma de delar som behövs för periodisk övervakning och utvärdering. Europaparlamentet måste informeras fullt ut.

Syftet med de vägledande principerna för kunskapsutnyttjande är att anta en gemensam linje om politiska principer och åtgärder för nationella, regionala och lokala beslutsfattare för att förbättra kunskapsutnyttjande. Genomförandet av de vägledande principerna kommer att säkerställa att data, forskningsresultat och innovation på ett effektivt sätt omvandlas till hållbara produkter, processer, tjänster och politik som är av socioekonomiskt värde och gynnar samhället. Det föreslagna initiativet är i linje med artiklarna 179 och 181 i EUF-fördraget, vilket ger EU övergripande behörighet att stödja, samordna eller komplettera medlemsstaternas åtgärder för sin verksamhet inom forskning och teknisk utveckling. Genom att betona ökad medvetenhet, utbyte av bästa praxis och ömsesidigt lärande om de viktigaste aspekterna av kunskapsutnyttjande kommer detta förslag till rådets rekommendation att förbättra skapandet av ett värde som härrör från FoI-resultat i medlemsstaterna utan att införa rättsligt bindande bestämmelser.

Samråden med medlemsstaterna (inom ramen för det europeiska forskningsområdets forum för omställning som inrättats som kommissionens informella expertgrupp) och berörda parter har också visat att det finns ett behov av att uppdatera kommissionens rekommendation från 2008 om förvaltning av immateriella rättigheter i samband med kunskapsöverföring och att åstadkomma en kulturell förändring, som rör sig bort från det traditionella begreppet kunskapsöverföring mot utnyttjande av immateriella tillgångar som genereras av ett brett spektrum av FoI-verksamheter, vilket inbegriper en ökande mängd samskapande av olika typer av aktörer inom FoI-ekosystem.

En rådsrekommendation kommer att ge ett mervärde i beslutsfattandet genom att ge de vägledande principerna större synlighet i medlemsstaterna och gentemot berörda parter. Detta kommer att göra det lättare för EU att anta en ståndpunkt för att uppnå ett större socioekonomiskt värde genom forskningsresultat och innovation.

- **Proportionalitetsprincipen**

De åtgärder som föreslås står i proportion till mål som eftersträvas. Förslaget stöder ett uppnående av målen med det nya europeiska forskningsområdet. Det kompletterar medlemsstaternas insatser för att öka kunskapsutnyttjande. Förslaget respekterar

medlemsstaternas praxis och innehåller ett nyanserat tillvägagångssätt som återspeglar medlemsstaternas olika ekonomiska, finansiella och sociala omständigheter samt mångfalden av forskningssystem och respektive institutioner och organisationer. Det tar också hänsyn till att olika nationella, regionala eller lokala förhållanden kan leda till skillnader i hur den föreslagna rekommendationen genomförs.

I enlighet med artikel 5.4 i fördraget om Europeiska unionen går varken innehållet i eller formen för den föreslagna rådsrekommendationen utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målen. De åtaganden som medlemsstaterna gör är dessutom inte bindande och varje medlemsstat har frihet att besluta om vilken strategi de ska anta.

- **Val av instrument**

Kommissionens rekommendation från 2008 om förvaltningen av immateriella rättigheter i samband med kunskapsöverföring medförde stora förändringar för många offentligt finansierade kunskapsproducenter. I en studie som offentliggjordes 2013[15] angav nästan alla länder (92 %) som deltog i studien att nationella och regionala regeringar stödde utvecklingen av kunskaps- och kompetensöverföring vid universitet och andra offentliga forskningsorganisationer. Vissa medlemsstater har gjort strategiska investeringar i infrastrukturer och tjänster för kunskapsöverföring, såsom kontor för tekniköverföring och andra mellanhänder, och vissa har genomfört IP-specifika strategier, såsom det nationella IP-protokollet i Irland. Trots dessa framsteg släpar EU fortfarande efter sina globala konkurrenter när det gäller att omvandla vetenskapsbaserade idéer till innovationer[16], och kunskapsspridningen är fortfarande inkonsekvent inom EU[17]. Digitalisering, öppen vetenskap och öppen innovation har drastiskt förändrat det ekosystem där FoI-aktörer verkar och EU måste anpassa sig i enlighet därmed.

Förbättrad överföring och utnyttjande av kunskap i EU identifierades som en kvarstående utmaning i arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar från 2020 som åtföljer kommissionens meddelande om en ny era för det europeiska forskningsområdet[18]. Vi saknar en omfattande europeisk strategi om utnyttjande, med riktlinjer och mål och som ger vägledning om förvaltning av FoI-relationer för att uppmuntra samarbeten på området, inklusive råd om förvaltning och användning av immateriella rättigheter. Det finns ett behov av att ta hänsyn till de mer komplexa FoI-ekosystemen och involvera en bredare uppsättning berörda parter och aktörer för att säkerställa dynamiska kunskapsflöden.

De tidigare vägledande principerna från 2008 antogs som en rekommendation från kommissionen. Det instrument som valts för de nuvarande vägledande principerna är en rekommendation från rådet på grund av det politiska sammanhanget, i synnerhet behovet av att förbättra värdeskapandet och öka de samhälleliga och ekonomiska effekterna av FoI i enlighet med rådets rekommendation om en pakt för forskning och innovation i Europa. Detta

---

15 Europeiska kommissionen, generaldirektoratet för forskning och innovation, Barjak, F., Perrett, P., Es-Sadki, N., et al., *Knowledge transfer study 2010-2012: final report* (inte översatt till svenska), Publikationsbyrån, 2014.

16 Europeiska kommissionen, generaldirektoratet för forskning och innovation, *Science, research and innovation performance of the EU, 2020: 11 recommendations for a fair, green and digital Europe* (inte översatt till svenska) Publikationsbyrån, 2021.

17 Europeiska kommissionen, generaldirektoratet för forskning och innovation, *ERA progress report 2018: the European Research Area: advancing together the Europe of research and innovation* (inte översatt till svenska), Publikationsbyrån, 2019.

18 SWD(2020) 214 final.

kommer att ge medlemsstaterna en större känsla av egenansvar för principerna, öka deras synlighet och uppmuntra EU att anta en ståndpunkt för att få forskningsresultat och innovation att generera ett större socioekonomiskt värde, utan att införa rättsligt bindande bestämmelser.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

• Samråd med berörda parter

Berörda parters synpunkter har samlats in vid flera tillfällen. Det nuvarande förslaget är resultatet av en process för gemensamt skapande med medlemsstaterna i det europeiska forskningsområdets forum för omställning (som inrättats som kommissionens informella expertgrupp), särskilt forumets undergrupp för kunskapsutnyttjande, som hade den specifika uppgiften och den sakkunskap som krävs för att ge kommissionen råd om utarbetandet av vägledande principer för kunskapsutnyttjande. En undersökning om vägledande principer för kunskapsutnyttjande till medlemsstaterna och länderna i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet genomfördes mellan april och maj 2021 för att samla in återkoppling om läget och effekterna av kommissionens rekommendation från 2008 om förvaltningen av immateriella rättigheter i samband med kunskapsutnyttjande. Ett offentligt samråd om de vägledande principerna för kunskapsutnyttjande genomfördes också mellan juli och september 2021 för att få synpunkter från ett stort antal berörda parter[19].

Resultaten av dessa samråd visar tydligt på behovet av en uppdatering för att främja en kulturell förändring, som rör sig bort från det traditionella konceptet kunskapsöverföring mot utnyttjande av immateriella tillgångar som genereras av ett brett spektrum av forsknings- och innovationsverksamheter som inbegriper ökat samskapande mellan olika typer av aktörer inom FoI-ekosystem. Jämfört med kommissionens rekommendation från 2008 bör vägledningen utvidgas från universitet och offentliga forskningsorganisationer till ett bredare spektrum av aktörer, såsom enskilda forskare, innovatörer och företag av alla storlekar, offentliga förvaltningar och det civila samhället. Ett ökat gemensamt skapande och utbyte av forskningsresultat kräver att man tidigt överväger kontroll och ägande av alla typer av immateriella tillgångar i varje steg i FoI-processen.

Relevanta berörda parter och paraplyorganisationer uppmanades att dela med sig av sina synpunkter vid det europeiska forskningsområdets möte med berörda parter den 16 mars 2022. Detta förslag tar hänsyn till dessa synpunkter.

• Konsekvensbedömning

Det nuvarande förslaget kräver ingen konsekvensbedömning och ingen har genomförts. Som en åtgärd som definieras i kommissionens meddelande om en ny era för det europeiska forskningsområdet bygger det dock en hel del på det analytiska arbetet och bevisen till stöd för det nya europeiska området för forskningsverksamhet (arbetsdokument från kommissionens avdelningar från 2020 som åtföljer kommissionens meddelande *En ny era för det europeiska forskningsområdet*). Slutsatsen är att många strategier, instrument och åtgärder har utvecklats på EU-nivå, nationell och regional nivå, av privata och offentliga aktörer, för att förbättra kunskapsöverföringen och kunskapsutnyttjandet. En effektivare policy för

[19] Europeiska kommissionen, generaldirektoratet för forskning och innovation, Eerola, I., *Stakeholder consultation on the guiding principles for knowledge valorisation: report of the results* (inte översatt till svenska), Publikationsbyrån, 2021.

kunskapsutnyttjande kräver dock en övergång till en mer holistisk strategi för att skapa värde av kunskap och omvandla FoI-resultat till hållbara lösningar av ekonomiskt värde och fördelar för samhället.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Ej tillämpligt.

5. ÖVRIGA INSLAG

Det nuvarande förslaget som en del av handlingsplanen för det europeiska forskningsområdet kommer att omfattas av den lämpliga övervaknings-, utvärderings- och rapporteringsmekanism som fastställs där.

2022/0233 (NLE)

Förslag till

RÅDETS REKOMMENDATION

om de vägledande principerna för kunskapsutnyttjande

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 292 första och andra meningarna,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

(1) Kommissionen antog den 10 april 2008 en rekommendation om förvaltningen av immateriella rättigheter i samband med kunskapsöverföring och en uppförandekod för universitet och andra offentliga forskningsorganisationer[20]. Rådet välkomnade och stödde rekommendationen och uppförandekoden i sin resolution av den 30 maj 2008[21]. Tillsammans gav rekommendationen och uppförandekoden stimulans till många offentligt finansierade kunskapsproducenter. Vissa medlemsstater har gjort strategiska investeringar i infrastrukturer och tjänster för kunskapsöverföring, såsom kontor för tekniköverföring och andra mellanhänder, och vissa har genomfört IP-specifika strategier, såsom det nationella IP-protokollet i Irland. Ytterligare verksamhet för att främja kunskapsöverföring på EU-nivå har utvecklats som en del av innovationsunionen (2010)[22].

(2) I rådets slutsatser om att öka kunskapsspridningen i EU, som antogs den 29 maj 2018[23], anses att EU till fullo måste utnyttja den relevanta vetenskapliga och tekniska kunskap som produceras i EU och säkerställa en effektivare överföring av FoI-projektresultat till samhället och näringslivet för att maximera effekterna av FoI-investeringar. Rådet uppmanar också medlemsstaterna att undersöka och utbyta bästa praxis för kunskapsöverföring och kommissionen att utveckla och genomföra en strategi för spridning och praktisk tillämpning av resultat för att ytterligare öka tillgängligheten och användningen av FoI-projektresultat och påskynda deras potentiella användning.

(3) I kommissionens meddelande *En ny era för det europeiska forskningsområdet*, som antogs den 30 september 2020[24], ses förstärkning av innovationsekosystemen för kunskapsspridning och kunskapsutnyttjande som ett av de viktigaste målen för det nya europeiska forskningsområdet och en åtgärd för att ”[u]ppdatera och utveckla vägledande principer för att tillvarata kunskap och en uppförandekod för smart användning av immateriella rättigheter”.

---

20 C(2008) 1329.

21 Rådets resolution om förvaltningen av immateriella rättigheter i samband med kunskapsöverföring och en uppförandekod för universitet och andra offentliga forskningsorganisationer, 10323/08.

22 COM(2010) 546 final.

23 Rådets dokument 9507/18.

24 COM(2020) 628 final.

(4) *En ny industristrategi för EU*[25], uppdaterad 2021, understryker vikten av förvaltning av immateriella rättigheter, särskilt genom att öka forskarsamfundets medvetenhet om immateriella rättigheter, och aviserar en strategi för standardisering för att stödja en mer självsäker inställning till EU:s intressen. Bland de viktigaste prioriteringarna i EU:s handlingsplan för immateriella rättigheter[26] ingår att ”[u]ppmuntra […] att använda och sprida immateriella rättigheter” samt säkerställa ”[b]ättre tillgång till och delning av immaterialrättsligt skyddade tillgångar”.

(5) I EU:s standardiseringsstrategi[27] betonas vikten av att öka den strategiska medvetenheten om standardisering bland forskare och engagera forsknings- och innovationssamfundet tidigt i standardiseringen, som ett sätt att utveckla relevant expertis och kompetens. I strategin anges också att kommissionen senast i mitten av 2022 kommer att utarbeta en uppförandekod för forskare om standardisering för att stärka kopplingen mellan standardisering och FoI.

(6) I rådets slutsatser om det nya europeiska forskningsområdet, som antogs den 1 december 2020[28], välkomnades kommissionens initiativ att se över 2008 års rekommendation om förvaltning av immateriella rättigheter i samband med kunskapsöverföring och uppförandekoden i enlighet med den nya industristrategin för Europa.

(7) I rådets rekommendation om en pakt för forskning och innovation i Europa av den 26 november 2021[29] fastställs kunskapsutnyttjande som ett av de prioriterade områdena för gemensamma åtgärder till stöd för det europeiska forskningsområdet. I pakten erkänns också värdeskapande och samhälleliga och ekonomiska effekter som en del av de gemensamma värderingar och principer för FoI i unionen som medlemsstaterna bör beakta när de utvecklar sina FoI-system.

(8) Det europeiska forskningsområdets politiska agenda för 2022–2024, som bifogas rådets slutsatser om den framtida styrningen av det europeiska forskningsområdet av den 26 november 2021[30], innehåller en åtgärd för att uppgradera EU:s vägledning för bättre kunskapsutnyttjande. Det ska först och främst leda till att ”utveckla och godkänna riktlinjer för kunskapsutnyttjande”. Åtgärden omfattar också utarbetandet av en uppförandekod för smart användning av immateriella rättigheter och en uppförandekod för forskare om standardisering för att ge mer detaljerad vägledning om hur vissa aspekter av kunskapsutnyttjande ska genomföras.

(9) Öppen vetenskap[31] är en standardmetod för arbete inom EU:s ramprogram för forskning och innovation och ett annat prioriterat område för gemensamma åtgärder i det europeiska forskningsområdets politiska agenda för 2022–2024. I kommissionens rekommendation om tillgång till och bevarande av vetenskaplig information[32] uppmanas medlemsstaterna att fastställa och genomföra nationella strategier för

---

25 COM(2020) 102 final och COM(2021) 350 final.

26 COM(2020) 760 final.

27 COM(2022) 31 final.

28 Rådets dokument 13567/20.

29 Rådets rekommendation (EU) 2021/2122 av den 26 november 2021 om en pakt för forskning och innovation i Europa, EUT L 431, 2.12.2021, s. 1.

30 Rådets dokument 14308/21.

31 Med *öppen vetenskap* avses en strategi för vetenskapliga processer som baseras på öppet samarbete, öppna verktyg och öppen kunskapsspridning, enligt definitionen i förordning (EU) 2021/695, EUT L 170, 12.5.2021, s. 15.

32 Kommissionens rekommendation (EU) 2018/790, EUT L 134, 31.5.2018, s. 12.

spridning av och öppen tillgång till vetenskapliga publikationer och för hantering av forskningsdata, särskilt genom det europeiska öppna forskningsmolnet. I slutrapporten från den politiska plattformen för öppen vetenskap[33] anges att medvetenheten om värdet av immateriella rättigheter och förvaltningen av immateriella tillgångar måste öka bland de faktorer som måste ingå i ett gemensamt forskningssystem för innovation. Dessutom överensstämmer de vägledande principerna med rådets slutsatser om forskningsbedömning och genomförande av öppen vetenskap som antogs den 10 juni 2022[34], enligt vilka utvecklingen av forskningsbedömningssystemen i Europa bör ta hänsyn till kunskapsutnyttjande.

(10) I kommissionens meddelande *En EU-strategi för data*, som antogs den 19 februari 2020[35], efterlyses att man ska ta vara på den möjlighet som data utgör för samhällets och ekonomins bästa, och att denna potential bör användas för att tillgodose enskilda personers behov och därmed skapa värde för ekonomin och samhället. Datadriven innovation kommer att medföra enorma fördelar för befolkningen, t.ex. genom bättre individualiserad medicin, ny rörlighet och dess bidrag till den europeiska gröna given.

(11) I kommissionens meddelande *Bättre lagstiftning: Samarbete för att skapa bättre lagar* som antogs den 29 april 2021[36] understryks att vetenskapliga fakta är en av hörnstenarna i bättre lagstiftning, av stor betydelse för att upprätta en noggrann beskrivning av problemet, verklig förståelse av orsakssambandet och därmed av interventionslogiken och för att utvärdera effekterna. Forskning av hög kvalitet kan inte utföras över en natt; för att relevanta underlag ska finnas tillgängliga när de behövs krävs det därför att man bättre kan förutse och samordna behovet av fakta. Det innebär också att bättre mobilisera och engagera forskarsamhället i regleringsprocessen.

(12) Att främja övergripande färdigheter såsom entreprenörskap, kreativitet, kritiskt tänkande och samhällsengagemang hör till målen i kommissionens meddelanden *om att förverkliga det europeiska området för utbildning senast 2025*[37], *om en europeisk universitetsstrategi*[38] och *Den europeiska kompetensagendan för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft*[39]. Det europeiska området för utbildning främjar samarbete och ömsesidigt lärande mellan medlemsstaterna och viktiga berörda parter, t.ex. i form av arbetsgrupper.

(13) Ekosystemet för forskning och innovation har förändrats i grunden sedan kommissionens rekommendation från 2008 om förvaltning av immateriella rättigheter i samband med kunskapsöverföring. En uppdatering behövs för att fokusera på att utnyttja alla kunskapstillgångar som genereras av olika typer av aktörer i ett dynamiskt forsknings- och innovationsekosystem. Nya utmaningar måste hanteras, såsom de alltmer komplexa värdekedjorna för kunskap, nya marknadsmöjligheter som skapas av ny teknik, nya former av samarbete mellan näringslivet och den offentliga och den

---

33 Europeiska kommissionen, generaldirektoratet för forskning och innovation, Mendez, E., *Progress on open science: towards a shared research knowledge system: final report of the open science policy platform*, Lawrence, R.(editor) (inte översatt till svenska), Publikationsbyrån, 2020.

34 Rådets dokument 10126/22.

35 COM(2020) 66 final.

36 COM(2021) 219 final.

37 COM(2020) 625 final.

38 COM(2022) 16 final.

39 COM(2020) 274 final.

akademiska världen och medborgarnas delaktighet, samt ömsesidighet i förvaltningen av immateriella tillgångar inom ramen för internationellt FoI-samarbete.

(14) Mångfalden av kanaler och verktyg för kunskapsutnyttjande[40] bör återspeglas för att ta itu med hållbarhet, social och politisk innovation samt uppmuntra tvärvetenskapliga samarbeten som går utöver de tekniska områden som omfattar ämnesområden som samhällsvetenskap, humaniora och konst, t.ex. genom att titta på kopplingarna mellan social- och miljöpolitik, eller ekonomisk politik och miljöpolitik.

(15) Syftet med de vägledande principerna för kunskapsutnyttjande är att anta en gemensam linje för åtgärder och politiska initiativ för att förbättra kunskapsutnyttjandet i EU.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS FÖLJANDE.

VÄGLEDANDE PRINCIPER FÖR KUNSKAPSUTNYTTJANDE

SAMMANHANG OCH TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Europeiska kommissionen utfärdade 2008 en rekommendation om förvaltningen av immateriella rättigheter i samband med kunskapsöverföring och en uppförandekod för universitet och andra offentliga forskningsorganisationer. Rekommendationen var huvudsakligen riktad till offentliga forskningsorganisationer[41].

Kunskapsutnyttjande är processen att skapa ett socialt och ekonomiskt värde av kunskap genom att koppla samman olika områden och sektorer och omvandla data och forskningsresultat till hållbara produkter och lösningar som gynnar samhället när det gäller ekonomiskt välstånd, miljöfördelar, framsteg och bättre beslutsfattande. Fokuseringen på kunskapsutnyttjande gör det nödvändigt att utvidga tillämpningsområdet för 2008 års rekommendation till att omfatta hela ekosystemet för FoI och dess aktörer.

Kunskapsutnyttjande är ett paradigmskifte som medför nya aspekter som kommer att skapa värde för befintlig och framtida forskning och innovation och kunskapstillgångar, inklusive underförstådd kunskap[42]. Kunskapsutnyttjande kommer att leda till fördelar för beslutsfattandet och till nya sätt att övervaka och utvärdera forskning och innovation genom utveckling av indikatorer och mätverktyg. Det kommer att påverka finansieringen av forskning och innovation och tillföra mervärde till vetenskap och forskning och dess resultat. Kunskapsutnyttjande kräver deltagande av aktörerna i FoI-ekosystemet och användare/mottagare av kunskap och innovation, med särskild tonvikt på användning och vidareutnyttjande av kunskap till gagn för samhället. Det är därför ett bredare begrepp än spridning, som innebär att kunskap och resultat görs kända och tillgängliga.

---

40 Europeiska kommissionen, generaldirektoratet för forskning och innovation, *Research & innovation valorisation channels and tools: boosting the transformation of knowledge into new sustainable solutions* (inte översatt till svenska), Publikationsbyrån, 2020.

41 Begreppet *offentlig forskningsorganisation* omfattar både specialiserade teknikforskningsorganisationer och högskolor som ägnar sig åt forskning och utveckling och forskningsutbildning med betydande finansieringsstöd från offentliga och halvoffentliga källor (t.ex. välgörenhetsorganisationer och ideella organisationer), https://ec.europa.eu/invest-in-research/pdf/download_en/metcalfe_report5.pdf.

42 Underförstådd kunskap är all kunskap som inte kan kodifieras och överföras som information genom dokumentation, akademiska dokument, föreläsningar, konferenser eller andra kommunikationskanaler. Sådan kunskap överförs mer effektivt bland individer med ett gemensamt socialt sammanhang och fysisk närhet, såsom förklaras i OECD:s rapport *Global Competition for Talent: Mobility of the Highly Skilled* (inte översatt till svenska), s. 9 i sammanfattningen.

Förvaltning av immateriella tillgångar är avgörande för ett effektiv kunskapsutnyttjande. Immateriella tillgångar omfattar alla resultat eller produkter som genereras av FoI-verksamhet (t.ex. patent, upphovsrätt, varumärken, publikationer, data, know-how, prototyper, processer, metoder, teknik, uppfinningar, programvara osv.)[43]. Genom att fokusera på förvaltning och skydd av immateriella rättigheter begränsas möjligheterna att skapa värdeskapande. För att utnyttja det fulla värdet av de immateriella tillgångar som skapas av FoI-verksamhet måste organisationer som bedriver FoI-verksamhet i vid bemärkelse förvalta immateriella tillgångar, både sådana som kan skyddas rättsligt (patent, upphovsrätt, varumärken osv.) och andra immateriella tillgångar som kan användas vid utnyttjandet. Detta kräver utveckling av förvaltningsstrategier och främjande av särskilda och övergripande färdigheter för att dra full nytta av de immateriella tillgångar som genereras.

Öppenhet som princip stöder värdeskapande[44] och användning av verktyg för förvaltning av immateriella tillgångar kan leda till bättre användning av resultat, positivt bidra till innovation och öka det övergripande mervärdet av vetenskapliga resultat[45]. Med principen ”så öppen som möjligt och så stängd som nödvändigt” är det viktigt att erkänna att både öppen vetenskap och öppen innovation[46] använder och utnyttjar verktygen för förvaltning av immateriella tillgångar. En förnuftig användning av forskningsresultat för att skapa socioekonomiska fördelar kommer också att öka det övergripande värdet och betydelsen av vetenskaplig forskning för samhället.

Entreprenöriella metoder, processer och färdigheter och sådana som underlättar engagemanget med medborgare, det civila samhället och beslutsfattare är nödvändiga komponenter i framgångsrika initiativ för kunskapsutnyttjande. Att omvandla kunskap till nytt värde, oavsett om det rör sig om inkrementella eller banbrytande innovationer, evidensbaserat beslutsfattande eller medborgarnas välbefinnande, kräver proaktivt/entreprenöriellt och samskapande/sektorsövergripande engagemang och attityder eller kulturer i kombination med entreprenörsinsatser i vissa eller alla skeden av utnyttjandeprocessen. På så sätt skulle utnyttjandeprocessen kunna inspirera till justeringar i utbildningssystemen så att de bättre tillgodoser de färdigheter, kompetenser och attityder som skulle leda till ökad kreativitet och skapande av samhälleligt värde. Att utveckla och använda entreprenöriella och engagemangs-/samarbetsorienterade strategier är därför avgörande för att utnyttjandet ska vara effektivt.

Entreprenöriella processer och metoder[47] är experimentbaserade upptäckter, samskapade åtgärder som överskrider organisatoriska gränser och som inbegriper många kompletterande kompetenser. Sådana processer och metoder kräver nödvändiga färdigheter och resurser för socialt företagande för att underlätta spridningen av social kunskap utöver kommersialisering.

---

43 Immateriella tillgångar kan i förekommande fall även omfatta resultat och produkter från undervisningsverksamhet.

44 OECD, *Making Open Science a Reality* (inte översatt till svenska), OECD Science, Technology and Industry Policy Papers, nr 25, OECD Publishing, Paris, 2015.

45 Europeiska kommissionen, generaldirektoratet för forskning och innovation *Open science and intellectual property rights: How can they better interact?: state of the art and reflections: executive summary* (inte översatt till svenska), 2022.

46 Den grundläggande förutsättningen för öppen innovation är att öppna innovationsprocessen för alla aktiva aktörer så att kunskap kan cirkulera friare och omvandlas till produkter och tjänster som skapar nya marknader och främjar en starkare entreprenörskultur Europeiska kommissionen, generaldirektoratet för forskning och innovation, *Open innovation, open science, open to the world: a vision for Europé* (inte översatt till svenska), Publikationsbyrån, 2016, s. 13.

47 Här betraktas entreprenörsprocessen som en upptäcktsdriven metod för att ta itu med marknads- och samhällsrelaterade utmaningar och möjligheter genom att experimentellt utveckla och utnyttja immateriella tillgångar för att skapa nya och användbara värden (innovationer) för en viss uppsättning berörda parter.

Genom att använda nätverk, verktyg och instrument för samordning av öppna metoder från den strategiska ramen för det europeiska utbildningsområdet (EES) kommer man att stimulera kunskapsutnyttjande och utvecklingen av relaterad kompetens.

Vägledande principer bör därför omfatta utveckling, användning och förvaltning av entreprenöriella metoder, processer och färdigheter på alla samhällsnivåer i den privata och offentliga sektor som deltar i kunskapsutnyttjande. Detta nya tillämpningsområde kräver att beslutsfattarna anpassar sina politiska mål i enlighet med detta och inför nya strategier som är nödvändiga för kunskapsutnyttjande. Dessa vägledande principer syftar till att hjälpa beslutsfattare i medlemsstaterna att göra detta.

De vägledande principerna i denna rekommendation rör därför politiska initiativ som riktar sig till alla kategorier av ekosystemaktörer som deltar i FoI-verksamhet, såsom

- den akademiska världen, universitet, forsknings- och teknikorganisationer och andra offentliga forskningsorganisationer samt akademier och lärda samfund,
- det civila samhällets organisationer, medborgare och icke-statliga organisationer,
- privata investerare, finansierings- och investeringsorganisationer, inklusive stiftelser och välgörenhetsorganisationer,
- enskilda personer, t.ex. innovatörer, forskare, vetenskapsmän och studenter,
- industrin, inklusive små och medelstora företag, nystartade företag, avknoppningar, expanderande företag och sociala företag,
- förmedlare (t.ex. yrkesverksamma inom kunskaps- och tekniköverföring, företagskuvöser, vetenskapsparker, regionala, nationella och europeiska innovationsnav, experter på immateriella rättigheter, konsulter och yrkesverksamma inom innovationsstöd, grupper för vetenskaplig kommunikation och politiskt engagemang, kunskap för politiska/vetenskapliga rådgivningsorganisationer, yrkesverksamma inom medborgarengagemang osv.),
- nationella, regionala och lokala myndigheter, beslutsfattare samt offentliga och privata tjänsteleverantörer (t.ex. sjukhus, kollektivtrafik- och energileverantörer),
- privata forskningsorganisationer,
- forsknings- och innovationsinfrastruktur och toppmoderna pilotanläggningar,
- standardiseringsorgan.

Nedanstående vägledande principer är formulerade för att vara tillämpliga på alla eller de flesta av ovanstående kategorier. Genomförandet av principerna måste dock anpassas till målaktörerna genom dokument med uppförandekoder som ska skapas tillsammans med berörda parter. Varje uppförandekod kan vara tematisk (dvs. handla om immateriella tillgångar, samarbete mellan den akademiska och den offentliga sektorn eller samarbete mellan den akademiska världen och den offentliga sektorn) eller mer riktad till en eller flera av aktörerna ovan (t.ex. yrkesverksamma inom kunskapsöverföring, nystartade företag eller företag av alla storlekar). Uppförandekoderna kommer att gynnas av utbyten med Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT).

VÄGLEDANDE PRINCIPER

Dessa vägledande principer kommer att vara icke-bindande. Detta innebär att tillämpningen av de vägledande principerna bör respektera internationell och nationell lagstiftning samt EU-lagstiftning (inklusive regler om statligt stöd) och att de bör beaktas i ansträngningar för att göra EU:s rättsliga ram till ett stöd för kunskapsutnyttjande. Alla vägledande principer måste tillämpas med största möjliga samhällsanvändning[48] i åtanke och bidra till ett hållbart samhälle i enlighet med EU:s riktlinjer för hantering av utländsk inblandning inom FoI[49].

Kunskapsutnyttjande är en komplex process som kräver betydande resurser för att säkerställa att den nödvändiga kompetensen och skalbara kapaciteten utvecklas och upprätthålls i EU. Det bör göras fortsatta och mer omfattande investeringar i utvecklingen av kunskapsöverföring och förmedlare och handledare som fungerar som mellanhänder mellan relevanta forsknings- och innovationsaktörer. Det är särskilt viktigt att uppmuntra små och medelstora företag genom starka universitetsbaserade regionala innovationsekosystem, samt uppmuntra proaktivitet inom nystartade företag, expanderande företag och företag av alla storlekar och övertyga industripartner att vara öppna för att ta risker.

Medlemsstaterna, beslutsfattarna och andra relevanta aktörer bör göra följande på följande områden:

Kunskapsutnyttjande inom forsknings- och innovationspolitiken

- Se till att det finns nationella stödstrukturer för att hjälpa organisationer att bli medvetna om omfattningen av denna rekommendation om kunskapsutnyttjande, bedöma dess konsekvenser för dem, mobilisera finansiella och icke-finansiella resurser för att omsätta den i praktiken och utveckla de strategier och metoder som krävs för att genomföra och offentliggöra den.
- Se till att strategier och praxis för värdeskapande definieras, genomförs och offentliggörs på organisationsnivå.
- Se till att statligt finansierad FoI-verksamhet beaktar bredast möjliga samhälleliga användning och utnyttjande av immateriella tillgångar som genereras av FoI-verksamhet och som involverar alla ekosystemaktörer, i enlighet med EU:s regler om statligt stöd.
- Stärka strukturerna och metoderna för användning av forskningsresultat och vetenskaplig kunskap för utformning och genomförande av offentlig politik samt utveckling och översyn av standarder.
- Främja jämlikhet, mångfald och inkludering med avseende på kunskapsutnyttjandet, dess mål och de personer som deltar i sådan verksamhet, till exempel genom olika forskningsteam och FoI-innehåll, som återspeglar olika samhällsgruppers perspektiv, beteenden och behov.

Färdigheter och förmågor

---

48 Om möjligt och beroende på sammanhanget bör utnyttjandet beakta samhällets behov och fördelar, utöver traditionella vinstdrivande faktorer. Ett exempel är socialt ansvarsfull licensiering, där licensiering av immateriella tillgångar måste säkerställa att prissättningen av slutprodukterna och -tjänsterna inte undergräver tillgängligheten.

49 Europeiska kommissionen, generaldirektoratet för forskning och innovation, *Tackling R&I foreign interference: staff working document*, 2022 (inte översatt till svenska).

- Främja och stödja utvecklingen av de färdigheter och förmågor som behövs för att utveckla och praktisera kunskapsutnyttjande genom att involvera alla berörda parter från studenter, forskare och uppfinnare till professionella mellanhänder, och från teknikanvändare till beslutsfattare.
- Se till att det finns rörlighetsprogram mellan den akademiska världen, industrin och den offentliga sektorn för att underlätta kompetensutveckling och korsbefruktning av kompetens och praxis bland aktörer inom kunskapsutnyttjande på nationell nivå och EU-nivå.
- Se till att underförstådda kunskaper hos dem som genererar de immateriella tillgångar som ska tas tillvara är en del av utnyttjandeprocessen. Detta innebär att det är viktigt att främja deltagandebaserade strategier som gör det möjligt att inkludera talanger, färdigheter och underförstådda kunskaper i innovation och utnyttjande.
- Uppmuntra och underlätta tvärvetenskapliga samarbeten som sträcker sig bortom tekniska områden och inbegriper ämnesområden såsom samhällsvetenskap, humaniora och konst samt samkreativa strategier.

System för incitament

- Utveckla ett relevant och rättvist system för incitament och se till att dessa incitament finns på plats för alla aktörer inom FoI-ekosystemet, särskilt forskare, innovatörer, studenter och personal vid universitet och offentliga forskningsorganisationer, så att de kan lära sig, tillämpa och utöva kunskapsutnyttjande samt locka till sig och behålla begåvningar.
- Tillhandahålla åtgärder som gör det möjligt för små och medelstora företag, det civila samhället, medborgare, slutanvändare och offentliga myndigheter att vara aktiva partner när det gäller att tillsammans skapa innovation med mervärde och därigenom förbättra tillgången till och användningen av kunskap och kompetensförvärv samt uppmuntra gemensamma experiment.

Förvaltning av immateriella tillgångar

- Se till att strategier och praxis för förvaltning av immateriella tillgångar fastställs, genomförs och offentliggörs i alla organisationer som deltar i kunskapsutnyttjande.
- Öka medvetenheten bland universitet, forskningsorganisationer, offentliga myndigheter och företag om vikten av att förvalta immateriella tillgångar i en internationell miljö.
- Säkerställa att immateriella tillgångar som utvecklas av offentligt finansierad FoI-verksamhet i EU förvaltas och kontrolleras på ett sådant sätt att den socioekonomiska nyttan, inbegripet bidraget till hållbarhet för EU som helhet, beaktas och maximeras.
- Öka medvetenheten om och användningen av metoder och verktyg för förvaltning av immateriella tillgångar inom öppen vetenskap för att underlätta användningen av resultat och data för innovation.
- Säkerställa att immateriella tillgångar förvaltas effektivt i öppna innovationsprocesser, t.ex. genom att stödja portföljuppbyggnad och stödplattformar som kopplar samman utbud och efterfrågan på immateriella tillgångar för att maximera värdeskapandet för alla inblandade.

Relevans i offentliga finansieringssystem

- Se till att den statliga finansieringen av FoI tar hänsyn till och stärker tillämpningen av principer för kunskapsutnyttjande i den forskning som ska finansieras.
- Överväga särskilda finansieringssystem som komplement till forskningsfinansiering för att säkerställa att utnyttjande uppmuntras i ett tidigt skede av forskningen, med vägledning om kompletterande finansieringsmöjligheter för kunskapsutnyttjande.

Ömsesidigt lärande

- Främja och stödja nationella och transnationella processer och metoder för ömsesidigt lärande för att sprida och uppmuntra utbyte av bästa praxis[50], fallstudier, förebilder, lärdomar och gemensamma specifikationer för kunskapsutnyttjande.
- Fastställa referensvärden för framgångsrika organisationer, ekosystem och initiativ för kunskapsutnyttjande för att utveckla och främja gemensamma koncept, modeller och incitament som kan fungera som vägledning för att bedöma och genomföra förvaltning och processer för kunskapsutnyttjande. Utnyttja även expertis, nätverk och lärdomar från relevanta organisationer, såsom Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet, Europeiska patentverket, Enterprise Europe Network, EIT och deras kunskaps- och innovationsgrupper samt andra internationella, europeiska eller nationella organisationer.
- Uppmuntra universitet och offentliga forskningsorganisationer att samla sina resurser, sin expertis, sina data och sin infrastruktur mellan discipliner, länder och regioner för att främja mer praxis för ömsesidigt lärande.

Mått

- Se till att ett tillräckligt antal indikatorer för kunskapsutnyttjande återspeglar och omfattar utnyttjandeprocessens indata, beteenden och resultat, och att de inbegriper alla kanaler och vägar för kunskapsutnyttjande. Se till att relevanta kvantitativa och kvalitativa mått används för att fastställa indikatorerna.
- Främja samarbetsinsatser för att anta gemensamma, överenskomna definitioner, mått och indikatorer för att bidra till att förbättra EU:s kunskapsutnyttjande, med beaktande av de kontextuella skillnaderna mellan medlemsstaterna och mellan aktörerna inom kunskapsutnyttjande, liksom olika sektorers särdrag.
- Uppmuntra, stödja och ge incitament till kunskapsutnyttjande organisationer för att samla in, dela och använda mått som förbättrar lärandet och prestandan hos aktörer inom kunskapsutnyttjande i EU.

Övervakning och utvärdering

[50] En databas med exempel på bästa praxis finns tillgänglig på Europeiska kommissionens plattform för kunskapsutnyttjande, som ständigt är öppen för inlämning av nya exempel på bästa praxis (inte översatt till svenska).

- Se till att de övervaknings- och utvärderingsmetoder som används för att bedöma och utvärdera kunskapsutnyttjande är övergripande, tar hänsyn till befintliga ramar och beaktar alla typer av fördelar för olika berörda parter och en rad olika resultat av kunskapsutnyttjande, inbegripet bidrag till hållbarhet.
- Utveckla ytterligare verktyg för kunskapsutnyttjande och utvärdering för att mäta framsteg och mognad när det gäller immateriella tillgångar och innovationsinsatser under kunskapsutnyttjandet. Dessa verktyg bör omfatta både skapandet av värde och dess bidrag till övergången till ett hållbart samhälle. När modellen väl har utvecklats, främja användningen av denna modell och utveckla synergier med andra relevanta politiska åtgärder inom det europeiska forskningsområdet.

Kommissionens rekommendation av den 10 april 2008 om förvaltningen av immateriella rättigheter i samband med kunskapsöverföring och en uppförandekod för universitet och andra offentliga forskningsorganisationer ska upphöra att gälla.

Utfärdad i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande